

**A Kúria  
mint felülvizsgálati bíróság  
ítélete**

**Az ügy száma:** Kfv.VI.37.990/2018/8.

**A tanács tagjai:** Dr. Sperka Kálmán a tanács elnöke, Dr. Vitál-Eigner Beáta előadó bíró, Dr. Sugár Tamás bíró

**A felperes:** felperes neve

**A felperes képviselője:** Dr. ... pártfogó ügyvéd

**Az alperes:** alperes neve

**Az alperes képviselője:** Dr. ... kamarai jogtanácsos

**Az alperesi beavatkozó:** Alperesi beavatkozó

**Az alperesi beavatkozó képviselője:** ... Ügyvédi Iroda

**A per tárgya:** természetvédelmi ügyben hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata

**A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:** a felperes

**A felülvizsgálati kérelem száma:** 25.

**Az elsőfokú bíróság neve, határozatának kelte és száma:** Kecskeméti Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2018. április 19-én kelt 14.K.27.618/2017/22. számú ítélete

**Rendelkező rész**

A Kúria a Kecskeméti Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 14.K.27.618/2017/22. számú ítéletét hatályában fenntartja. Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 40.000.- (negyvenezer), a beavatkozónak 37.400.- (harminchétezer-négyszáz) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A pártfogó ügyvéd díját az állam viseli.

A felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

## **Indokolás**

### **A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás**

- [1] A felperes az 1997. március 6. napján megkötött adásvételi szerződéssel megszerezte a ... szám alatti ingatlan tulajdonjogát, az adásvételi szerződésben a felek nem rendelkeztek az ingatlanon esetlegesen fellelhető védett növényekről. Az ingatlant a felperes 2016. január 5-én eladta a beavatkozónak.
- [2] Az elsőfokú hatóság határozatával a felperes természetvédelmi engedély iránti kérelmét elutasította. Indokolása szerint a felperes nem rendelkezik a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Tvt.) 42. § (3) bekezdésében meghatározott tartási engedéllyel, továbbá a Tvt. 68. § (2) bekezdése értelmében a védett növény állami tulajdonban áll, ezért azok nem adhatók el.
- [3] A felperes fellebbezése folytán eljáró felperes a 2017. október 2. napján kelt PE-KTF/6424-3/2017. számú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta. Indokolásában megállapította, hogy a felperes a védett növények tekintetében tulajdonjoggal nem rendelkezik, ezért a Tvt. 42. § (3) bekezdés b) pontja szerinti engedély nem adható ki számára. Hangsúlyozta, hogy a Tvt. már hatályban volt akkor, amikor a felperes az ingatlant megszerezte, így a védett természeti értékek felett tulajdonjogot csak a Tvt. 68. § (8) bekezdés b) pontja alapján szerezhette volna.
- [4] A környékbeli lakosok nyilatkozatára utalva megjegyezte, hogy az ingatlanon található védett fajok feltehetően már a felperes ingatlanszerzését megelőzően is ott voltak, és vélelmezhető, hogy azok az ingatlan korábbi tulajdonosainak tulajdonát képezte. Az 1997. január 1. napján hatályát veszítő, a természet védelméről szóló 1982. évi IV. törvény erejű rendelet (a továbbiakban: Tvr.) a védett természeti értékek tulajdonjogi helyzetéről nem rendelkezett, továbbá a korábbi tulajdonosok jogszerű tulajdonszerzésére vonatkozó adat, dokumentum sem áll rendelkezésre, ezért a felperes jogszerű tulajdonszerzést nem tudott igazolni.

### **A kereseti kérelem**

- [5] A felperes eljárási és anyagi jogi jogszabálysértésekre hivatkozással keresetet terjesztett elő a jogerős határozat bírósági felülvizsgálata iránt.

### **Az elsőfokú ítélet**

- [6] Az elsőfokú bíróság jogerős ítéletével a felperes keresetét elutasította.
- [7] Indokolása szerint a kérelem elbírálásakor annak volt jelentősége, hogy a felperes az ingatlanon esetleg fellelhető védett növények

tulajdonosának tekinthető-e, további bizonyítási eljárást csak az erre adott igenlő válasz esetén kellett volna lefolytatni. Erre figyelemmel az alperes eleget tett a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 50. § (1) és (3) bekezdéseiben meghatározott kötelezettségének.

- [8] A Tvt. 82. § (1) bekezdésére utalással leszögezte, hogy a Tvt. már hatályban volt a felperes tulajdonszerzésekor, viszont az erre vonatkozó adásvételi szerződésben a felek nem rendelkeztek az ingatlanon esetlegesen lévő védett növényekről. Tekintettel arra, hogy a felperes a Tvt. 42. § (3) bekezdés b) pontjában meghatározott hatósági engedéllyel sem rendelkezik, ezért nem szerzett tulajdonjogot a jogelődje tulajdonában álló védett természeti értékeken.
- [9] Az előzőekre figyelemmel az alperes jogszabálysértés nélkül mellőzte a jogelődök esetleges tulajdonjogával kapcsolatos bizonyítási eljárás lefolytatását.
- [10] Kitért még arra, hogy a per során csatolt környezetvédelmi hatósági engedély csupán a gólyafészek áttelepítésének jogszerű lehetőségét igazolja, a tulajdonjog megszerzését nem támasztja alá ahogy a többi hatósági határozat, illetve szakvélemény sem.

#### **A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem**

- [11] A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet és az alperesi határozat hatályon kívül helyezését kérte. Állította, hogy az ítélet sérti a Tvt. 42. § (3) bekezdés b) pontját és 68. § (3) bekezdését. Az eljáró bíróság helytelen tényállásra alapozta döntését és téves jogi következtetést vont le.
- [12] A régi Ptk. 95. § (1), 112. § (1), valamint 117. § (3) bekezdésére hivatkozással előadta, hogy az ingatlanon lévő védett fajokat a jogelődök minden hatósági engedély nélkül eladhatták neki, hiszen erre nézve semmilyen előírás nem volt, a korábbi jogszabályok a vitatott növények állami tulajdonba kerüléséről nem rendelkeztek.
- [13] Érvelése szerint a Tvt. 42. § (3) bekezdés b) pontja pontatlan, annak megsértése esetén is legfeljebb bírság kiszabásának lett volna helye. Hangsúlyozta, hogy a védett növények ingatlanon való létét és tulajdonlását megfelelően bizonyította. Kifogásolta a bizonyítékok számára kedvezőtlen értékelését.
- [14] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében az elsőfokú ítélet hatályában fenntartását kérte.
- [15] A beavatkozó ellenkérelmében az ítélet hatályában fenntartását indítványozta, a felülvizsgálati eljárással kapcsolatban 37.400.-forint költséget igazolt.

#### **A Kúria döntése és jogi indokai**

- [16] A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

- [17] A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 275.§ (1) és (2) bekezdései értelmében a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének nincs helye, a Kúria a felülvizsgálati kérelem elbírálása során, a felülvizsgálati kérelem keretei között, a rendelkezésre álló iratok alapján dönt. A jogerős ítélet csak a felülvizsgálati kérelem és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálható felül.
- [18] A Kúria szerint az elsőfokú bíróság a pontosan és törvényesen megállapított tényállásból helytálló következtetést vont le.
- [19] A felülvizsgálati bíróság elsődlegesen rögzíti, hogy az eljárás bíróság vizsgálta a közigazgatási eljárás teljes anyagát, a felek perbeli nyilatkozatait, beadványait, a felmerült bizonyítékokat, illetve bizonyítási indítványokat, ennek során helyesen választotta ki a releváns bizonyítékokat, azokat a Pp. 206. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően a maguk összességében értékelte, és helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy a kereset nem alapos. Jogszabálysértést ebben a körben a rögzített tényállás iratellenessége, a bizonyítékok kirívóan okszerűtlen vagy a logika szabályaival ellentétes mérlegelése alapozhat meg, ilyen jogsértés azonban nem tárható fel.
- [20] A Tvt. 42. § (1) bekezdése alapján tilos a védett növényfajok egyedeinek veszélyeztetése, engedély nélküli elpusztítása, károsítása, élőhelyeinek veszélyeztetése, károsítása. Ugyanezen szakasz (3) bekezdés b) pontja kimondja, hogy a természetvédelmi hatóság engedélye szükséges a védett növények egyedének adásvételéhez.
- [21] A Tvt. 68. § (2) bekezdése értelmében a védett növény egyede állami tulajdonban áll. A (3) bekezdés alapján a 42-44. §-okban, valamint a 74. § (2) bekezdésében meghatározott engedélyekben rendelkezni kell a védett növény tulajdonjogáról.
- [22] A Tvt. 68. § (4) bekezdése szerint az e törvény hatálybalépése előtt jogszerűen létesített gyűjteményekben, így különösen kertekben található, védett növények egyedei tulajdonjogára a korábbi rendelkezések az irányadók.
- [23] A Tvt. 68. § (8) bekezdés b) pontja kimondja, hogy állami tulajdonban álló védett természeti érték elidegenítésére kizárólag akkor kerülhet sor, ha az természetvédelmi célokat vagy közérdeket szolgál, és az elidegenítéssel a miniszter egyetértett.
- [24] A kiemelt jogszabályi rendelkezésekből látható, hogy míg a Tvr. nem rendelkezett a védett természeti értékek tulajdonjogi helyzetéről, addig a Tvt. ezt egyértelműen szabályozza. Tekintettel arra, hogy a felperes ingatlanszerzésekor a Tvt. már hatályban volt, ezért az ingatlanon esetlegesen található védett fajok nem kerültek az ingatlan tulajdonjogának megszerzésével automatikusan a felperes tulajdonába. Ezért a kérelme teljesítése érdekében a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy a védett növények a tulajdonában állnak. Ilyen bizonyítékot azonban a felperes nem mutatott be, sem a Tvt. 68. § (8) bekezdés b) pontjában meghatározott engedélyt, sem egyéb hitelt érdemlő okiratot nem tárt elő.

- [25] Önmagában az, hogy az ingatlanon védett természeti értékek voltak már akkor is, amikor a felperes megszerezte az ingatlan tulajdonjogát, a védett növények felperes általi tulajdonszerzését azért nem igazolják, mert akkor már hatályban volt a Tvt. 68. § (2) bekezdése.
- [26] A felperes által csatolt okirati bizonyítékok egyike sem igazolja, hogy a védett fajok akármilyen jogcímen is a felperes tulajdonába kerültek volna.
- [27] Mivel a fentiek szerint a felperes nem tudta igazolni a védett természeti értékek jogszerű tulajdonlását, ezért nem volt szükség annak vizsgálatára, hogy egyébként a felperesi kérelem teljesítésének van-e további akadálya.
- [28] Az eljárás bírósága jogszabálysértés nélkül állapította meg, hogy az alperes eleget tett a tényállás tisztázási és bizonyítási kötelezettségének, hiszen a döntéshozatalhoz, azaz a felperes kérelmének elbírálásához szükséges mértékben a tényállást feltárta, a felperes tulajdonszerzése igazolásának hiányában további bizonyításra nem volt szükség.
- [29] A Kúria szerint a jogerős ítélet indokolása eleget tesz a perrendi követelményeknek, a tényállást helytállóan rögzíti, iratellenes megállapítást, okszerűtlen és logikátlan érvelést, következtetést nem tartalmaz. Az eljárás bírósága az összes körülményt körültekintően mérlegelte, a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket helyesen értelmezte, mindezzel szemben a felperes alappal cáfoló bizonyítékot nem adott.
- [30] A kifejtettekre figyelemmel a Kúria a Pp. 275. § (3) bekezdését alkalmazva a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta, mert az nem sérti a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályi rendelkezéseket.

#### **A döntés elvi tartalma**

- [31] *Nem engedélyezhető a védett növényfajok egyedének adásvétele, ha a védett természeti értékek jogszerű tulajdonszerzését a kérelmező nem tudja hitelt érdemlően alátámasztani.*

#### **Záró rész**

- [32] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alkalmazásával tárgyaláson kívül bírálta el.
- [33] A pervesztes felperes a Pp. 270. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdésének megfelelően köteles az alperes és a beavatkozó felülvizsgálati eljárási költségét megfizetni.
- [34] A felperest képviselő pártfogó ügyvéd díjának viseléséről a Kúria a Pp. 87. § (2) bekezdése alapján határozott.
- [35] A felperes személyes költségmentességére tekintettel a felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli a bírósági

eljárásban alkalmazandó 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a szerint.

- [36] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a Pp. 271. § (1) bekezdés e) pontja zárja ki.

Budapest, 2019. május 29.

Dr. Sperka Kálmán s.k. a tanács elnöke, Dr. Vitál-Eigner Beáta s.k. előadó bíró; Dr. Sugár Tamás s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

tisztviselő